

V. F. F.

Hemmet

Ans: 215 fol.

Habo, Vg.

Skorsten ("korsten") borde kallas "kan på taket".

De gamla "korstenarna" hade ett kors uthugget
på skorstenkransen som skydd mot påskkoringar.
na.

S. 41

Rökbastun som boning.

Mangskog, Värml.

VFF 1035 s. 1.

Bostaden bestod mest av rum och kök, ibland en
kammare.

Spisen beskrives.

Morlanda, Bhl.

VFF 1132 s. 1.

Spisen - barnen brukade värma sig vid den.

Man satte märken i spisen, som utmärkte barnens
längd.

Bro, Värml.

IFGH 1527 s. 20.

Öppen spis i kokhuset i rökstugan Västar Bäckén,
Mangen.
(Fotografi.)

Vitsand, Värml.

VFF 1641 s. 7.

Ugnar i rökstugor (fotografier).

Lekvattnet, Värml.

VFF 1641 s. 10, 14, 26.

Öppen spis (fotografier från rökstugor).

Lekvattnet, Värml.

VFF 1641 s. 15, 16, 17.

Ugnar i rökstugor. (Fotografier).

Östmark, Värml.

VFF 1641 s. 32, 34, 38, 41.

Öppen spis och järnspis i rökstugan Ol-Pålstorp.
(Fotografi).

Östmark, Värml.

VFF 1641 s. 43, 44.

Man eldade med torv i järnkaminer på Sundsby.

Valla, Bhl.

VFF 2222 s. 5, 6.

Eldstäderna i ett finskt pörte.

Vitsand, Värml.

IFGH 961 s. 48.

J. F. G. H.

Acc: 1198

hemmet

Artemark (Sl)

"Gubben i murén", kommer på natten
fram ur muren och sätter sig i asken
i spisen. Bomen skrämmas för honom.

85

Hemmet
Björk.

J. F. G. H.

Acc: 1438

Söderstad (Hall.)

Stugan med "mullgolv", ströddes på
"strandsand" och enris.

s. 47-48.

Köket; "fyren" (spisen) stort utrymme;
brännvinsätisäljen fanns kvar.

Vi åto inne i stugan vid en slagbord.

s. 48-49.

Häbbare

s. 52

Öppen valvspis.

Källunga, Vgl.

IFGH 1658 s. 14.

Spisen - med teckning.

Brunskog, Värml.

IFGH 1759 s. 13, 14, 16.

Man lägger åskviggas mellan stenarna, när man murar
en eldstad - skydd mot åskan.

Ölserud, Värml.

IFGH 2318 s. 15.

Om spisen och skorstenen i ryggåsstugan.

Sandhem, Vgl.

IFGH 2696 s. 2.

Eldstad fanns bara i stugan, ej i köket eller
häbbarena.

Getinge, Hall.

IFGH 3109 s. 39.

Tomtar i skorstenen och vid spisen.

Skrömt på ommen.

LYSVIK
~~Trenkil~~, Värml.

IFGH 3354 s. 42.

Gubben skulle komma fram ur spisen.

Ö. Ullerud, Värml.

IFGH 3361 s. 18.

Omstomten bodde i spisen. Fick gröt.

Köla, Värml.

IFGH 3673 s. 8.

Syrsan bor i spisen.

Skölvene, Vgl.

IFGH 3674 s. 20.

Spjällgubben i skorstenen.

Tydje, Dls.

IFGH 3687 s. 32.

Tomtegubben i spisen.

Millesvik, Värml.

IFGH 3747 s. 47.

Kvällsbusen i spisen skrämde man barn med.

Silbodal, Värml.

IFGH 3872 s. 39.

Gubben i murn.

Karlanda, Värml.

IFGH 3875 s. 45.

Ej röra i elden sent på kvällen - tomten i spisen
då.

Järbo, Dls.

IFGH 3892 s. 13.

Under spisen - tomten.

I muren - busen.

Rölanda, Dls.

IFGH 3895 s. 39.

Skorstensgubben - barnen skrämdes för honom.

Dalskog, Dls.

IFGH 3954 s. 25.

Tomtar i spisen.

Boda, Värml.

IFGH 3963 s. 32.

Tomtgubbar i muren.

Frykerud, Värml.

IFGH 3966 s. 7.

Tomtar eller annat ont bo i spisen.

Nor, Värml.

IFGH 4031 s. 2.

Busen i spisen.

Ransäter, Värml.

IFGH 4051 s. 19.

Busen bodde i skorstenen.

Hammarö, Värml.

IFGH 4089 s. 6.

Ont kunde komma genom skorstenen.

Gesäter, Dls.

IFGH 4109 s. 19.

Tomten i spisen.

Eda, Värml.

IFGH 4120 s. 11.

Tomtgubben i spisen.

Skillingmark, Värml.

IFGH 4123 s. 2.

Någon bor i spisen - vísar sig annandag jul.

Sättila, Vgl.

IFGH 4170 s. 9.

Spjällgubben skrämde man barnen för.

Gåsborn, Värml.

IFGH 4193 s. 10.

"Tönten" i spisen skrämde man barn för.

Fröskog, Dls.

IFGH 4244 s. 48.

Tomten var orsaken till att man ibland hade
svårt för att få eld i spisen.

Lysekil, Bhl.

IFGH 4285 s. 11.

Tomten bodde i spisen.

Busen bodde i spisen.

Millesvik, Värml.

IFGH 4306 s. 37, 40.

Husen var små på allmänningen. Spisen upptog
1/3 av utrymmet.

Hushyran betalades med t. ex. bärplockning.

Tun, Vgl.

IFGH 4436 s. 12, 13, 19.

I spisen skulle man hålla ordning. Tomten höll till där på nätterna.

Laxarby, Dls.

IFGH 4457 s. 31.

Busen i spisen.

Mölndal, Vgl.

IFGH 4548 s. 17.

Busen och tomten i spisen.

Ärtemark, Dls.

IFGH 4576 s. 27, 29.

Skorstenen skulle man akta sig för så det inte kom något farligt ur den.

Bottna, Bhl.

IFGH 4741 s. 17.

Finnar botade folk och fä.

Grolanda, Vgl.

IFGH 4814 s. 31.

Finnkäring befriar barnföderska från plågor.⁴¹⁴

Frändefors, Dls.⁴¹⁵

IFGH 4823 s. 29.⁴¹⁶

Busen i spisen.

Frändefors, Dls.

IFGH 4823 s. 34.

En finnkäring "disponerade" vargarna.

Horn, Vgl.

IFGH 4851 s. 49.

Genom skorstenen kunde tomten, Den Onde eller
sotaren komma.

Svenneby, Bhl.

IFGH 4873 s. 34.

Öppen spis i torpen.

Man samlades runt spisen.

Erska, Vgl.

IFGH 4945 s. 32, 33.

Tomten bodde i spisen.

Strö, Vgl.

IFGH 4957 s. 10.

På Bräcke eldade man med torv i en kamin.
Karlarna högg ved till baket.
Träkol brändes i jordhålor.

Forshälla, Bh1.

IFGH 5020 s. 15, 16, 22, 23, 24.

Ved fick arbetarna av bolaget.

Vedspis i köket och rörspis i rummet.

Baltak, Vgl.

IFGH 5066 s. 9.

Busen i spisen.

Skånings-Åsaka, Vgl.

IFGH 5218 s. 25.

Ved som flöt iland vid älvstranden tog glasbruks-
arbetarna vara på. Man eldade också med koks.

1 1/2 hl koks kostade 85 öre.

Rör från den murade spisen i köket värmde upp
rummet.

Nödinge, Vgl.

IFGH 5405 s. 19, 20, 31.

Fri ved fick glasblåsarna av bolaget. Även kol
och koks.

Eldstäderna i hemmen.

Ed, Värml.

IFGH 5408 s. 7

Gubben i skorstenen eller gubben i spisen skrämde
man barnen med.

VARNUM, ^{VÄRML.} Vg1.

IFGH 5562 s. 2 30.

Stora trä, ener och ljung eldades bakugnen med.

Skäftö, Bhl.

IFGH 5695 s. 28.

Kol, koks och ved fick de arbetare, som bodde
i brukets bostäder, gratis.
Övriga arbetare fick köpa.
Eldstäder i arbetarhemmen.

Ytterby, Bh1.

IFGH 5730 s. 1, 2.

Bränsle till ugnen.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5781 s. 18, 38.

Stora järnkaminer eldades med kogödsel eller
vrak.

Kville, Bhl.

IFGH 5792 s. 2.

Man hade höga järnspisar som kallades för
kakelugnar.

Skäftö, Bhl.

IFGH 5895 s. 18.

Man hade en gruvspis i köken i småstugorna.
Valvspis i rummen.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5900 s. 12.

Bränslet bestod av enebuskar, ljung och annat kratt.

Hur man bar bränslet.

Med järnspisarna kom kolet.

Ytterby; Bhl.

IFGH 5914 s. 5, 6, 29, 30, 31.

Spisar och kakelugnar.

Svar på NM:s frågelista 103 om industriprodukternas
begynnelse i bygderna.

Ytterby, Bh1.

IFGH 5957 s. 32 ff.

Eldstäderna i hemmet.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5970 s. 35, 36.

Ved fick arbetarna fritt av glasbruket.

Vedpriser.

Tranemo, Smål. *Vgl.*

IFGH 6012 s. 4, 7.

Om spisen i en fiskarestuga.

Veden torkades i kaklomsstället.

Äskum, Bhl.

IFGH 6037 s. 7.

I spisen bodde Den Onde.

Gällared, Hall.

IFGH 6063 s. 20.

Spisarna i torpet.

Ulricehamn, Vgl.

IFGH 6234 s. 9.

Värmeledning i väggarna på gården Tubbekulla.

Fristad, Vgl.

IFGH 6251 s. 1.

Järnkaminerna var av norskt fabrikat.

Bohuslän.

IFGH 6339 s. 3b.

Kakelugnar i skolan.

Eleverna fick betala 2kr och 25 öre i terminen
för ved och lyse.

Alingsås, Vgl.

IFGH 6340 s. 4, 9.

Första spisen på orten murades in i Engareds prästgård.

El-spisar började användas på 1950-talet.

Ullared, Hall.

IFGH 6366 s. 42, 43, 111.

4 kr i hyra för ett rum med öppen spis.

Mölndal, Vgl.

IFGH 6514 s. 1.

I en kamin i skolan eldade man med koks.

Tun, Vgl.

IFGH 6517 s. 1.

Spisen.

Råda, Vgl.

IFGH 6537 s. 2.